

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра публічного управління, адміністрування та права

ПОГОДЖЕНО

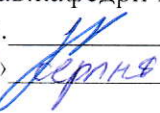
Гарант ОПП

Д. держ. упр., доц. Ганна ОРТИНА

« 26 » серпня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. зав.кафедри ПУАП

проф. Роман ОЛЕКСЕНКО

« 26 » серпня 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни **«Філософія державного управління» (обов'язкова)**

(найменування дисципліни)

для спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПП

«Публічне управління та адміністрування»

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів 5 кредитів

Курс М1.

Семестр 1-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) - 2

СРС - 106 годин.

Форма контролю – екзамен

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин - 150 годин

2020-2021 н.р.

«Філософія державного управління» . Силабус для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** – Мелітополь, ТДАТУ. – 11 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів ВО» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с. та Програми навчальної дисципліни «Філософія державного управління» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** –Мелітополь:ТДАТУ, 2020. -14 с.

(документ ким і коли виданий)

Розробник: д.ф.н., професор Олексенко Р.І.

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Публічного управління, адміністрування та права» протокол № 1 від 26 серпня 2020 року

В.о. завідувача кафедри публічного управління, адміністрування та права
проф. Роман ОЛЕКСЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

Протокол № 2 від «23» вересня 2020 року

Голова, доц. Анна КОСТЯКОВА

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Філософія державного управління.

Кількість кредитів - 5

Час і місце проведення : 1 семестр, відповідно до розкладу

Веб-сайт курсу : <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=84>

*Примітка – для входу на портал здобувачу надається логін та пароль.

2. Мета викладання дисципліни

Мета курсу – формування знань з філософії та методології державного управління.

3. Завдання вивчення дисципліни

Щоб реалізувати мету, **студент повинен знати:**

- філософські засади державного управління та місцевого самоврядування для аналізу та вирішення актуальних державотворчих проблем;
- історію й основні етапи осмислення державно-управлінської проблематики у рамках філософського знання в Україні та світі;
- вплив світоглядних орієнтацій і політичних ідеологій на формування стилів державного управління та моделей місцевого самоврядування;
- практику застосування філософського аналізу у галузі соціально-економічної, гуманітарної, екологічної та іншої політики;

уміти використовувати:

- філософські категорії у галузі державного управління та місцевого самоврядування, сучасні методологічні підходи щодо їх застосування в системі державної політики на центральному та місцевому рівнях;
- технології, стилі, форми й методи організації управлінської діяльності в роботі органів державної влади та місцевого самоврядування;

визначати:

- місце і роль різних філософських концепцій у формуванні світових парадигм державного управління та політичного керування;
- необхідність застосування тих чи тих філософських концепцій і доктрин у вітчизняній системі державного та регіонального управління й місцевого самоврядування;
- ефективність наявних форм, стилів і методів діяльності органів влади за результатами аналізу відповідного вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації, виходячи із проголошених орієнтирів, цілей і завдань української державності;
- основні напрями вдосконалення організаційного забезпечення державного управління та місцевого самоврядування у контексті філософського осмислення управлінської діяльності;
- бути ознайомленим: із законодавчою базою України з питань, що вивчаються дисципліною, з історичним розвитком мікроекономічних процесів та явищ.

4. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетенціями:

РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН 14. Демонструвати розуміння та сприйняття етичних правил поведінки в системі публічного управління.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК 6. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

СК01.Здатність налагоджувати соціальну взаємодію співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

5. Пререквізити (Prerequisite)

Філософія

Психологія

Конфліктологія

6. Постреквізиты (Postrequisite)

Методологія та організація наукового дослідження

Менеджмент публічних установ та організацій

7. Інформація про викладача

Олексенко Роман Іванович, доктор .філософських. наук, професор кафедри публічного управління, адміністрування та права ТДАТУ імені Дмитра Моторного

Контактний телефон :0677847316; <http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/oleksenko-roman-ivanovich/>

Е-mail викладача: roman.oleksenko@tsatu.edu.ua

Наукові інтереси: філософія, соціальна філософія, філософія ринкових відносин, філософія освіти та науки, філософія державного управління.

8. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття та завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 «Соціально-філософський аналіз суспільного розвитку»							
1,2	Лекція 1	Філософсько-світоглядні засади аналізу суспільного розвитку	4				
	Практичне заняття № 1,2	Філософсько-світоглядні засади аналізу суспільного розвитку			4		5
	Самостійна робота	Філософсько-світоглядні засади аналізу суспільного розвитку				15	4
3,4	Лекція 2	Історичні етапи аналізу суспільного розвитку	4				
	Практичне заняття № 3,4,	Історичні етапи аналізу суспільного розвитку			4		5
	Самостійна робота	Історичні етапи аналізу суспільного розвитку				15	3
5,6	Лекція 3	Філософсько-методологічний зміст розвитку основних сфер суспільного життя	4				
	Практичне заняття	Філософсько-методологічний зміст розвитку основних сфер суспільного			2		5

7,8	№ 5	життя					
	Самостійна робота	Філософсько-методологічний зміст розвитку основних сфер суспільного життя				21	3
	ПМК I	Підготовка до ПМК I					-
Підсумковий контроль за змістовий модуль I							10
Всього за змістовий модуль I – 75 год.			12		12	51	35
Змістовий модуль 2 «Етика державного управлінця»							
9,10	Лекція 4	Професійна етика: специфіка, проблематика, місце в системі етичного знання	2				
	Практичне заняття № 6,7	Професійна етика: специфіка, проблематика, місце в системі етичного знання			2		4
	Самостійна робота	Професійна етика: специфіка, проблематика, місце в системі етичного знання				15	3
11	Лекція 5	Особистість державного управлінця: професійно етичні аспекти	4				
	Практичне заняття № 8	Особистість державного управлінця: професійно етичні аспекти			4		4
	Самостійна робота	Особистість державного управлінця: професійно етичні аспекти				15	2
12	Лекція 6	Етичні засади відносин державних управлінців і громадян	2				
	Практичне заняття № 9	Етичні засади відносин державних управлінців і громадян			2		3
	Самостійна робота	Етичні засади відносин державних управлінців і громадян				15	3
13	Лекція 7	Етичні аспекти службових взаємовідносин державних управлінців	2				
	Практичне заняття № 10	Етичні аспекти службових взаємовідносин державних управлінців			2		4
	Самостійна	Етичні аспекти службових				10	2

14,15	робота	взаємовідносин державних управлінців					
	ПМК II	Підготовка до ПМК II				-	
		Підсумковий контроль за змістовий модуль II				10	
Всього за змістовий модуль 2 – 75год.			10		10	55	35
Екзамен						30	
Всього з навчальної дисципліни – 150 год.						100	

9. Методи і форми навчання

Лекції (проблемні й оглядові), робота з малими групами, опитування, індивідуальні завдання, практичні заняття, форум, тести; ділова гра; групова дискусія. Для забезпечення цього процесу для студентів підготовлені різні матеріали такі як роздаткові матеріали, кейси, презентації, , заняття із застосуванням телекомунікаційної техніки, дистанційні консультації тощо.

10. Політика курсу

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття та не запізнюватися на них;
- систематично брати активну участь у освітньому процесі;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання;
- не займатися сторонніми справами на заняттях;
- вислухувати відповіді товаришів, з повагою ставитися до думки інших членів колективу, приймати участь у дискусіях;
- вимикати мобільний телефон під час занять та під час контролю знань;
- вчасно виконувати й здавати завдання для самостійної роботи;
- у випадку невиконання завдань підсумкова оцінка знижується;
- уникати проявів академічного плагіату.

11. Форма контролю знань

Поточний контроль – протягом кожного заняття (до 30 балів)
 Підсумковий модульний контроль – 2 модуля (ПМК1 -10 балів, ПМК2 -10балів)
 Контроль самостійної роботи – протягом кожного заняття (СРС1 -10 балів, СРС2 -10 балів. Підсумковий контроль -екзамен

12. Шкала оцінювання

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою.

0 – 59 балів – незадовільно, 60-75 бали – задовільно, 75-89 балів – добре, 90-100 балів – відмінно.

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси **Базова**

1. Волков О. Г., Землянський А. М., Олексенко Р. І., Рябенко Є. М. Філософія: навчальний посібник-практикум. МДПУ імені Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2017.-450с.
2. Електронний ресурс: <https://matrix-info.com/filosofiya-publichnogo-upravlinnya-ta-znachennya-tsinnosti-ukrayinskoyi-derzhavy/>
3. Корженко В. В. Парадигмально-ціннісні орієнтири суспільного поступу та публічне управління [Електронний ресурс] / В. В. Корженко // Державне будівництво: електрон. вид. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2016. – № 1. – Режим доступу : <http://kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2016-1/doc/2/03.pdf>.
4. Корженко В. В. Феномен філософії як “практичної мудрості” державного управління [Електронний ресурс] / В. В. Корженко // Теорія та практика державного управління: зб. наук. праць. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2016. – № 2 (53). –Режим доступу: <http://kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2016-2/doc/1/103.pdf>
5. Філософсько-психологічні проблеми соціальної взаємодії в системі сучасного управління: колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Діденко. Маріуполь: ДонДУУ, 2019. 179 с.
6. Чиркова О. А. Навчальна програма дисципліни “Філософські проблеми державного управління” (для магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 27 с.

Допоміжна

1. Андрущенко В. П. Організоване суспільство / В. П. Андрущенко. – К. : [б. в.], 2006.
2. Бердяев Н. А. Смысл истории / Н. А. Бердяев. – М. : [б. и.], 1990.
3. Василевська Т. Е. Етика в державному управлінні: опорний конспект з дистанц. курсу / Т. Е. Василевська. – К. : Вид-во НАДУ, 2004. – 60 с.
4. Василевська Т. Е. Особистісні виміри етики державного службовця: монографія / Т. Е. Василевська. – К. : НАДУ, 2008. – 336 с.
5. Васильев Д. В. Административная этика как средство противодействия коррупции / [Д. В. Васильев, П. Ю. Дробышев, А. В. Конов]. – М. : Моск. Центр Карнеги, 2003. – 46 с.
6. Войтович Р. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз) : монографія / Радмила Войтович ; за заг. ред. В. М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 640 с.

7. Впровадження стандартів публічної етики на місцевому і регіональному рівнях: українська практика та європейський досвід / [В. В. Толкованов, Н. В. Щербак, Т. Е. Василевська, В. П. Удовиченко]. – К.: Крамар, 2008. – 212 с.
8. *Габермас Ю.* Філософський дискурс Модерну : пер. з нім. / Ю. Габермас. – К.: [б. в.], 2001. – 423 с.
9. *Гуссерль Э.* Кризис европейских наук и трансцендентальная феноменология. Кризис европейского человечества и философии / Э. Гуссерль // Э. Гуссерль. Логические исследования. Картезианские размышления. – М.: Харвест ; АСТ, 2000. – С. 543–666.
10. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: монографія / кол. авт.; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ ; Міленіум, 2003. – 320 с.
11. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми : монографія / кол. авт.; за ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Князева. – К. : Вид-во НАДУ ; Міленіум, 2003. – 320 с.
12. *Дубенко С. Д.* Державна служба і державні службовці в Україні: навч.-метод. посіб. / С. Д. Дубенко; за заг. ред. Н. Р. Нижник. – К.: Ін Юре, 1999. – С. 53–64.
13. Загальні правила поведінки державного службовця // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 90. – С. 211. – Ст. 3208.
14. *Князев В. М.* Соціальна технологія та управління політичними процесами в Україні / В. М. Князев. – К.: Нац. ін-т стратег. дослідж., 1995. – Вип. 38. – 35 с. – (Препринт / Нац. ін-т стратег. дослідж. ; 1995–38).
15. *Князев В. М.* Соціальна технологія та управління політичними процесами в Україні / В. М. Князев. – К. : Нац. ін-т стратег. дослідж., 1995. – Вип. 38. – 35 с. – (Препринт / Нац. ін-т стратег. дослідж. ; 1995-38).
16. *Князев В. М.* Філософія. Короткий курс / В. М. Князев. – [2-ге вид.]. – К. : МАУП, 1997. – 64 с.
17. *Кремень В. Г.* Філософія управління : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. Кремень, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов. – К. : Знання України, 2007. – 359 с.
18. *Кудрика Б.* Этика и политико-административные отношения / Б. Кудрика // Политико-административные отношения: кто стоит у власти? : пер. с англ. – М. : Права человека, 2001. – С. 460–483.
19. *Курбатов С.* Філософські аспекти сталого розвитку [Електронний ресурс] / Сергій Курбатов. – Режим доступу: <http://www.kurbatov.iatp.org.ua/articles/ukr06.htm>
20. *Луганский К. Ф.* Государственные служащие: нравственные основы

деятельности и этикет / К. Ф. Луганский, С. В. Коновченко, Н. Н. Шува-лова // Государственная служба: теория и организация. – Ростов н/Д : Феникс, 1998. – С. 596–624.

21. *Луман Н.* Теория общества / Н. Луман. – М. : [б. и.], 1999.

22. *Мілер В.* Звичаєва корупція? Громадяни та уряд у посткомуністичній Європі / В. Мілер, О. Гределанд, Т. Кошечкіна ; пер. з англ. Д. Склярєнка. – К. : К.І.С., 2004. – 328 с.

23. Морально-етичні засади розвитку державної служби України: європейський та вітчизняний досвід: монографія / С. М. Серьогін, О. В. Антонова, Н. Т. Гончарук та ін. ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2007. – 277 с.

24. Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015. Національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.

25. Общество как целостное образование. – М. : МГУ, 1989.

26. *Петровський П. М.* Гуманітарна парадигма в системі державного управління : монографія / П. М. Петровський. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2008. – С. 30–44.

27. *Рудакевич М. І.* Етика державних службовців: монографія / М. І. Рудакевич. – К. : Вид-во НАДУ, 2003. – 360 с.

28. *Фаренік С. А.* Логіка і методологія наукового дослідження : наук.-метод. посіб. / С. А. Фаренік. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.

29. *Фаренік С. А.* Управління соціальними процесами: побудова та реалізація соціальних моделей : монографія / С. А. Фаренік ; відп. ред. М. М. Мокляк. – К. : Вид-во УАДУ, 2003. – 368 с.

30. Філософія : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Надольного. – 7-ме вид. – К. Вікар, 2007. – 457 с.

31. *Цветков В. В.* Демократія – Управління – Бюрократія: в контексті модернізації українського суспільства / В. В. Цветков, В. П. Горбатенко. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – С. 248–270.

Інформаційні ресурси

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри публічного управління, адміністрування та права.
4. Інтернет.

14. Пакет дисципліни

Інформаційний пакет з дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=84> і включає календарно-тематичний план дисципліни (структуру); завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; методичні рекомендації до практичних занять, питання до заліку; література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.